Fragmentarium

est hic modus et aliud inge-
nium. Dicamus igitur quod consequen-
tes Empedoclis et Democriti
ignoraverunt et obliti quod non
firmaverunt generationem veram et non
fuerunt confessi nisi quod elementa generan-
tur ex invicem. Sed ipsi confirmant
post generationem sophisticam. Dixerunt enim quod
quodlibet elementum clausum in invicem et egreditur
ut facit filios. et quod generatio non
est nisi exitus eius. sicut ignis a la-
pide apud impulsionem. Nos autem
quod res generantur ex invicem secundum
transmutationem et alterationem.

Cum declaravit quod elementa sunt generabilia
ex invicem, incepit perscrutari secundum quem modum
generantur ex invicem et dixit: volumus igitur per-
scrutari etc. id est et cum declaratum est quod elemen-
ta sunt generabilia secundum omnes partes et quod
generantur ex invicem volumus perscrutari
de modo secundum quem generantur ex invicem.
Deinde dixit: utrum secundum Empedoclem etc. id est
et debemus etc. id est et cum ista quaestio impossibile est
ut declaretur secundum syllogismum demonstrativum cum opi-
niones eorum que fuerunt dicte in modo generationis eorum
non fuerunt contradictorie, incepit primo narrare opi-
niones famosas in hoc in suo tempore et contradicere
eis et hoc erit in hoc libro. Deinde inducet
modum generationis verum in libro de generatione et corruptione,
et non contingit huic libro ut sit quasi precedens
librum generationis et ideo tamen intendit contradicere
Empedocli et Democrito et omnibus dicentibus
generationem esse congregationem et segregationem in quan-
tum ponentes quod generatio est ex eo quod in actu natu-
ra est eis, dicere quod res generabiles ex invicem generan-
tur secundum modum latitationis aut ponere quod
generatio est in qualitate non in substantia. Sicut nar-
ravit in libro de anima quod Empedocles opi-
nabatur quod quatuor elementa non generantur ex invicem
et forte hic non attribuitur huic sermonem
ei ut elementa sint existentia in compositis in actu
in latitationis. et dixit has duas opiniones, quas
antiqui sustinebant in modo generationis eorum

incepit contradicere dicentibus generationem esse ex corporibus
in actu sive divisibilibus sive indivisibilibus sicut
opinabatur Empedocles et dixit: Sequen-
tes autem Empedoclis etc. id est isti homines
sicut dixit, scilicet dicentes quod generatio est congrega-
tio et corruptio segregatio, oblitus est se cum
fuit perscrutatus de alio et dat causam
ex qua sequitur contradictorium contradictorium
eius quod sonat nomen istius de quo perscru-
tatur, quoniam isti homines cum perscrutati fuerunt
de modo generationis dixerunt congregationem
obliviscendo hoc quod sonat hoc nomen generatio
et nulla oblivio est maior ista, scilicet quod cum aliquis
perscrutatur de causa alicuius rei et dat causam
destruentem intentionem nominis illius rei. Si-
cut accidit istis hominibus. generatio enim significat esse
alicuius non entis. isti autem dicunt quod generatio
est congregatio quam per se necesse est eius ut generatio sit
eius quod est ens cum congregato non existenti
predicando sibi. et dixit quod confirmant generatio-
nem sophisticam quia scilicet quod significat nomen generationis in ratio-
ne eorum non est illud quod significat nomen generationis sed
Deinde dixit: dixerunt enim quod elementa sunt inclu-
sa invicem etc. id est ut michi videtur quod hoc contingit
Democrito et Empedocli et omnibus dicentibus generationem
segregationem et congregationem. Empedocles enim
et Democritus non dicunt generationem esse. sed A-
naxagoras et eius sequaces scilicet dicentes
elementa commixta per partes ut declaratum est in multis
locis et dixit sicut faciunt filios quod filius est clau-
sus in matre. Deinde dixit quod generatio est exi-
tus rei sicut ignis a lapide apud pulsum
non quod res generantur a sua materia secundum altera-
tionem et transmutationem. id est et hoc quod dicunt in
modo generationis inducit hos opinari quod
generatio non est nisi apparentia eius quod latitat
ut estimatur de igne quod sit clausus in la-
pide et per collisionem non quod res generata a
sua materia per alterationem et transmutationem sicut videtur
sensui in multis generabilibus. et dixit secundum
alterationem et transmutationem quia generatio apud
aliquos generationem est non est nisi transmutationis
mutationis. et exitus ignis a lapide est
ex eo scilicet alterationis et transmutationis. sed tamen in-
duxit exemplum de eo quod manifeste apparet et non est
ex eo scilicet tremulis et intentio de albefacit
est aliud exemplum nobilius et est illud
dicunt enim quod elementa sunt clausa ad invicem et non ge-
nerantur ex invicem nisi secundum apparentiam
eorum ab invicem ita quod generatio non est nisi exitus
rei sicut exitus eius quod exit a vase ita quod generatio
est ex invicem per alterationem et hoc in illa non perse...
et non ... secundum ...

Deinde et sic incipiunt.
Et dicamus quod accidit ex hoc

License: cc-by-nc-sa – Scherpenheuvel-Zichem, Abdij der Norbertijnen van Averbode, Archief, Sectie IV, hs. 417, 45, fol. [10]r – Aristoteles, <i>De caelo</i>, with commentary by Averroes (https://fragmentarium.ms/view/page/F-tq1r/9563/70219)